

**НАРЕДБА № Е-РД-04-1 ОТ 3 ЯНУАРИ 2018 Г. ЗА ОБСТОЯТЕЛСТВАТА,
ПОДЛЕЖАЩИ НА ВПИСВАНЕ В РЕГИСТРИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА
ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ, ВПИСВАНЕТО И ПОЛУЧАВАНЕТО НА
ИНФОРМАЦИЯ ОТ ТЕЗИ РЕГИСТРИ, УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ОТ КОНСУЛТАНТИТЕ ПО
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ**

В сила от 16.01.2018 г.

*Издадена от министъра на енергетиката и министъра на регионалното
развитие и благоустройството*

Обн. ДВ, бр. 6 от 16 януари 2018 г.

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. подлежащите на вписване обстоятелства в регистрите по чл. 44 и 60 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ);
2. редът за вписване, включително вписване на промени в обстоятелствата, и заличаване на вписвания в регистрите;
3. редът за получаване на информация от регистрите;
4. условията и редът за придобиване на квалификация на консултантите по енергийна ефективност.

Чл. 2. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР, агенцията) води отделни регистри на:

1. лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 ЗЕЕ;
  2. лицата по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ.
- (2) Регистрите по ал. 1 са публични.

**Глава втора.
ВПИСВАНЕ В ПУБЛИЧНИТЕ РЕГИСТРИ**

Чл. 3. На вписване в регистрите подлежат лицата по чл. 2, ал. 1, предвидените в ЗЕЕ и наредбата обстоятелства и промените, настъпили в тях.

Чл. 4. Агенцията вписва в регистъра по чл. 2, ал. 1, т. 1 лицата, които извършват обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверки за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради, изготвят оценки за съответствие на инвестиционните проекти на сгради с изискванията за енергийна ефективност и оценки на енергийните спестявания в сгради, както и обстоятелствата, свързани с тези лица.

Чл. 5. Агенцията вписва в регистъра по чл. 2, ал. 1, т. 2 лицата, които извършват обследване за енергийна ефективност и изготвят оценки за енергийни спестявания на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и обстоятелствата, свързани с тези лица.

Чл. 6. За всяко лице по чл. 43, ал. 1 и по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ в съответния регистър се вписват:

1. поредният номер на вписването;
2. наименованието, седалището, адресът на управление, ЕИК на лицето, съответно - регистрационни данни в случаите на търговска регистрация по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
3. трите имена на лицето/ата с представителна власт;
4. номерът и датата на заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за:
  - а) вписване в регистъра;
  - б) вписване на промени в регистъра;
  - в) заличаване от регистъра;
  - г) отказ за вписване в регистрите;
  - д) отказ за вписване на промени в регистрите;
  - е) издаване на дубликат на удостоверение;
  - ж) коригиране на грешки в регистрите;
5. номерът и датата на:
  - а) издаденото удостоверение за вписване в регистъра;
  - б) удостоверението за промяна на вписани обстоятелства;
6. срокът на валидност на удостоверението;
7. описание на дейността, за която лицето е вписано в регистъра;
8. трите имена и специалностите на консултантите по енергийна ефективност;
9. забележки по вписани обстоятелства.

Чл. 7. За всяко лице по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ в регистъра се вписват:

1. поредният номер на вписването;
2. трите имена и постоянният адрес на лицето;
3. специалност;
4. номерът и датата на заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за:
  - а) вписване в регистъра;
  - б) вписване на промени в регистъра;
  - в) заличаване от регистъра;
  - г) отказ за вписване в регистрите;
  - д) отказ за вписване на промени в регистрите;
  - е) издаване на дубликат на удостоверение;
  - ж) коригиране на грешки в регистрите;
5. номерът и датата на:
  - а) издаденото удостоверение за вписване в регистъра;
  - б) удостоверението за промяна на вписани обстоятелства;
6. срокът на валидност на удостоверението;
7. описание на дейността, за която лицето е вписано в регистъра;
8. забележки по вписани обстоятелства.

Глава трета.

ВОДЕНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА РЕГИСТРИТЕ

Чл. 8. (1) За водене на регистрите се създава електронна база данни за лицата и обстоятелствата, подлежащи на вписване.

(2) Регистрите се водят и съхраняват от определени със заповед на изпълнителния директор на АУЕР служители, които:

1. извършват вписванията, включително на промени в обстоятелствата, и заличаванията въз основа на заповедите на изпълнителния директор на АУЕР;

2. връчват удостоверенията;

3. дават справки за вписаните в регистъра обстоятелства;

4. водят електронната база данни, комплектуват и съхраняват досиетата на лицата.

(3) Вписванията в регистрите се извършват не по-късно от приключване на първия работен ден след влизане в сила на съответна заповед на изпълнителния директор на АУЕР.

Чл. 9. (1) За всяко подлежащо на вписване лице в електронната база данни се открива партида с уникален индекс, в която се извършват предвидените в наредбата вписвания за това лице.

(2) Всяка партида се състои от полета, съответстващи на подлежащите на вписване обстоятелства. Всеки тип поле има уникален индекс, който е еднакъв за всички партиди.

(3) Всяка партида съдържа полета за вписване на следните обстоятелства:

1. номера и датата на заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за вписване;

2. датата на вписването;

3. подлежащото на вписване обстоятелство;

4. вида на вписването;

5. името на служителя, извършил вписването;

6. номера и датата на заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за заличаване;

7. датата на заличаването;

8. името на служителя, извършил заличаването.

(4) Последващите вписвания се извършват така, че да не бъде засегната информацията, съдържаща се в предходни вписвания.

(5) Когато се заличава вписване, в съответното поле се добавя запис, че вписването е заличено. Зачичаването не може да води до унищожаване или повреждане на информацията за вписването, което се заличава.

(6) Грешките, допуснати при вписването, се поправят въз основа на писмено разпореждане на изпълнителния директор на АУЕР, като в съответното поле се отбелязва поправката. Поправката не може да води до унищожаване или повреждане на информацията относно вписването, което се поправя.

Чл. 10. (1) Електронната база данни се съхранява по начин, който гарантира целостта на информацията, защита на личните данни и контролиран достъп за вписвания и преглеждане съгласно изискванията на наредбата.

(2) Ежедневно при приключване на работния ден се прави архивно копие на електронната база данни.

(3) Електронната база данни се копира на отделен електронен носител ежеседмично при приключването на последния работен ден от седмицата.

Чл. 11. (1) За всяко подлежащо на вписване лице се открива и поддържа досие, в което се съхраняват всички документи за лицето и издадените индивидуални административни актове на АУЕР.

(2) Всяко досие има уникален индекс, съвпадащ с индекса на партидата на регистрираното лице.

(3) В досието по разпореждане на изпълнителния директор на АУЕР могат да се съхраняват и други документи, свързани с дейността на съответното лице, включително доклади на контролните органи по ЗЕЕ, жалби и оплаквания.

Чл. 12. Регистърът и досиетата на лицата се съхраняват от упълномощените от изпълнителния директор на АУЕР служители. Досиетата не могат да се изнасят от определените за съхраняване места без писмено разрешение на изпълнителния директор на АУЕР.

Глава четвърта.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВПИСВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ВПИСВАНЕ НА ПРОМЕНИ В
ОБСТОЯТЕЛСТВА И ЗАЛИЧАВАНЕ НА ВПИСВАНИЯ. ПОЛУЧАВАНЕ НА
ИНФОРМАЦИЯ ОТ РЕГИСТРИТЕ

Раздел I.
Условия и ред за вписване

Чл. 13. (1) Лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ подават до изпълнителния директор на АУЕР писмено искане за вписване в съответния регистър или искане за вписване на промени в обстоятелства по образци, утвърдени от изпълнителния директор на АУЕР и публикувани на интернет страницата на АУЕР.

(2) Искането се подава от лице/а с представителна власт или от пълномощник - за лицата по чл. 43, ал. 1 и чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ.

(3) Искането от лице по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ се подава лично или от пълномощник.

Чл. 14. Агенцията предоставя електронни услуги за подаване на искане за вписване в регистър, включително за вписване на промени във вписаните обстоятелства.

Чл. 15. (1) Към искането за вписване лицето по чл. 43, ал. 1 или по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ прилага:

1. ЕИК или еквивалентен документ за идентификация по регистъра в съответната държава - членка на Европейския съюз, в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария;

2. декларация, че заявителят разполага с необходимите технически средства за осъществяване на съответната дейност за срока на валидност на удостоверението за вписване с приложени заверени копия от документи, които съдържат вида, индивидуалния фабричен номер и обхвата на техническите средства; необходимите технически средства за осъществяване на дейност от лице по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ са посочени в приложение № 1, а за осъществяване на дейност от лице по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ - в приложение № 2;

3. списък на персонала от консултанти по енергийна ефективност, включващ трите имена, ЕГН и специалност на всеки консултант, към който се прилагат за всеки консултант:

а) заверено от консултанта по енергийна ефективност копие от документ, удостоверяващ, че има средно техническо образование, висше образование или придобита научна степен в област на висшето образование "Технически науки" - съгласно чл. 16 или 17;

б) заверени от консултанта по енергийна ефективност копия от документите, удостоверяващи наличието на придобит стаж по специалността след завършване на образованието:

аа) не по-малко от 6 години за лицата със средно образование;

бб) не по-малко от 3 години за лицата с образователно-квалификационна степен "бакалавър";

вв) не по-малко от 2 години за лицата с образователно-квалификационна степен "магистър" и за лицата с научна степен;

в) заверено от консултанта по енергийна ефективност копие от удостоверение за квалификация за извършване на дейности по чл. 4 или 5;

г) заверено от консултанта по енергийна ефективност копие от документ, удостоверяващ съществуващото правоотношение между заявителя и него;

д) заверено копие на документ, удостоверяващ, че наименованието на специалността му е еквивалентно с наименованието на специалност по чл. 16 и/или 17, или на документ, удостоверяващ приравняване на специалност, когато е приложимо;

4. документ за внесена такса за издаване на удостоверение, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Агенцията за устойчиво енергийно развитие по Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници.

(2) Декларацията по ал. 1, т. 2 се попълва по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР и публикуван на [интернет страницата](#) на АУЕР.

(3) Искането за вписване и приложенията към него се подават на български език в един екземпляр.

(4) Документите, които са издадени на чужд език, се представят в официален превод.

(5) Агенцията служебно извършва проверка относно признаването в Република България на образование, придобито в чужбина.

Чл. 16. Лицето по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ следва да разполага с персонал от консултанти по енергийна ефективност, включващ най-малко:

1. един консултант с висше образование по специалност "Топлотехника" или "Топлоенергетика" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3, или един консултант с научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Енергетика";

2. един консултант с висше образование по специалност "Електроенергетика и електрообзавеждане" или "Електроснабдяване и електрообзавеждане" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3, или един консултант с научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Електротехника, електроника и автоматика";

3. един консултант с висше образование по специалност "Архитектура" или "Промислено и гражданско строителство", или "Строителство на сгради и съоръжения" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3, или един консултант с научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Архитектура, строителство и геодезия".

Чл. 17. Лицето по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ следва да разполага с персонал от консултанти по енергийна ефективност, включващ най-малко:

1. един консултант с висше образование по специалност "Топлоенергетика" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3 или научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Енергетика";

2. един консултант с висше образование по специалност "Топлотехника" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3 или научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Енергетика";

3. един консултант с висше образование по специалност "Електроенергетика и електрообзавеждане" или "Електроснабдяване и електрообзавеждане" или един консултант със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалности съгласно приложение № 3 или научна степен в област на висшето образование "Технически науки", професионално направление "Електротехника, електроника и автоматика".

Чл. 18. (1) Към искането за вписване лицето по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ прилага:

1. заверено копие на личната си карта;

2. декларация, че разполага с необходимите технически средства за осъществяване на съответната дейност за срока на валидност на удостоверението за вписване с приложени заверени копия от документи, които съдържат вида, индивидуалния фабричен номер и обхвата на техническите средства; необходимите технически средства за осъществяване на дейност са посочени в приложение № 1;

3. заверено от консултанта по енергийна ефективност копие от съответен документ, удостоверяващ, че има средно техническо образование, висше образование или придобита научна степен в област на висшето образование "Технически науки" по специалности съгласно чл. 16;

4. заверени копия от документите, удостоверяващи наличието на придобит стаж по специалността след завършване на образованието:

а) не по-малко от 6 години за лицата със средно образование;

б) не по-малко от 3 години за лицата с образователно-квалификационна степен "бакалавър";

в) не по-малко от 2 години за лицата с образователно-квалификационна степен "магистър" и за лицата с научна степен;

5. заверено копие от удостоверение за квалификация за извършване на дейности по чл. 4;

6. заверено копие на документ, удостоверяващ, че наименованието на специалността му е еквивалентно с наименованието на специалност по чл. 16, или на документ, удостоверяващ приравняване на специалност, когато е приложимо;

7. документ за внесена такса за издаване на удостоверение, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Агенцията за устойчиво енергийно развитие по Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници.

(2) Декларацията по ал. 1, т. 2 се попълва по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР и публикуван на [интернет страницата](#) на АУЕР.

(3) Искането за вписване и приложенията към него се подават на български език в един екземпляр.

(4) Документите, които са издадени на чужд език, се представят в официален превод.

(5) Агенцията служебно извършва проверка относно признаването в Република България на образование, придобито в чужбина.

Чл. 19. (1) Вписано в регистър по чл. 2 лице е длъжно да съобщава в АУЕР за всяка промяна във вписано обстоятелство в 14-дневен срок от датата на настъпване на промяната.

(2) За вписване на промяна лицето подава в АУЕР искане за вписване, придружено само от документите, свързани със съответната промяна, и документ за внесена такса за издаване на удостоверение, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Агенцията за устойчиво енергийно развитие по Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници.

Чл. 20. (1) Искане за вписване по чл. 13 или чл. 19, ал. 2 се разглежда в 14-дневен срок от датата на постъпването му в АУЕР.

(2) При констатиране на липса на изискуем документ или несъответствие в представен документ АУЕР уведомява заявителя да отстрани нередовността в срок 10 работни дни от получаване на съобщението за това с указание, че при неотстраняване производството ще бъде прекратено.

(3) Изпълнителният директор на АУЕР издава заповед за вписване, за отказ за вписване или за прекратяване на производството в срока по ал. 1. В случаите по ал. 2 срокът за разглеждане на искането започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите.

(4) Заповедта по ал. 3 се съобщава на заинтересованото лице в 3-дневен срок от датата на издаването ѝ.

(5) Изпълнителният директор на АУЕР отказва вписване в регистъра, когато заявителят не отговаря на изискванията по чл. 43, ал. 1 или 2 или чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ.

(6) Отказът на изпълнителния директор на АУЕР за вписване в регистъра и заповедта за прекратяване на производството подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК) в 14-дневен срок от датата на съобщаването.

Раздел II.

Условия и ред за издаване на удостоверения

Чл. 21. (1) На вписано в регистър по чл. 2 лице се издава удостоверение за вписване:

1. на лице по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 4;
2. на лице по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 5;
3. на лице по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 6.

(2) Удостоверението за вписване на лице по чл. 43, ал. 1 или по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ съдържа:

1. наименование, единен идентификационен код, седалище и адрес на управление по регистрация на лицето;

2. трите имена на лицето/ата с представителна власт;
3. трите имена на консултантите по енергийна ефективност на лицето;
4. идентификационен номер в регистъра;
5. номер и дата на заповедта за вписване в регистъра;
6. дата на издаване;
7. срок на валидност.

(3) Удостоверението за вписване на лицата по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ съдържа:

1. трите имена на лицето;
2. постоянния адрес на лицето;
3. идентификационен номер в регистъра;
4. номер и дата на заповедта за вписване в регистъра;
5. дата на издаване;
6. срок на валидност.

Чл. 22. (1) При вписване на промени в обстоятелства по партидата на вписано в регистър по чл. 2 лице се издава удостоверение за вписване на промени в обстоятелствата:

1. на лице по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 7;
2. на лице по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 8;
3. на лице по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ по образец съгласно приложение № 9.

(2) Удостоверението за вписване на промени за лице по чл. 43, ал. 1 или по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ съдържа:

1. наименование, единен идентификационен код, седалище и адрес на управление по регистрация на лицето;

2. трите имена на лицето/ата с представителна власт;
3. идентификационен номер в регистъра;
4. номер и дата на заповедта за вписване на промени в регистъра;
5. настъпилите промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване;
6. дата на издаване;
7. срок на валидност.

(3) Удостоверението за вписване на промени на лице по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕ съдържа:

1. трите имена на лицето;
2. постоянния адрес на лицето;
3. идентификационен номер в регистъра;
4. номер и дата на заповедта за вписване на промените в регистъра;
5. настъпилите промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване;
6. дата на издаване;
7. срок на валидност.

Чл. 23. Удостоверение по чл. 21 или 22 се издава в срок до 7 дни от датата на влизане в сила на заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за вписване в регистъра, съответно за вписване на промени.

Чл. 24. (1) Не по-късно от 1 месец преди изтичане на срока на валидност на удостоверението лицето може да подаде заявление за подновяването му.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. документ за внесена такса за издаване на удостоверение, и

2. декларация за липса на промени в съответните обстоятелства по чл. 44, ал. 2 ЗЕЕ.

(3) Новото удостоверение се издава с дата, непосредствено следваща датата на изтичане на срока на валидност на предходното удостоверение.

Раздел III.

Условия и ред за заличаване от регистрите

Чл. 25. Изпълнителният директор на АУЕР издава заповед за заличаване на вписване на лице в регистър по чл. 2, когато то:

1. престане да отговаря на някое от условията по чл. 43, ал. 1 или 2, съответно по чл. 59, ал. 1 ЗЕЕ;

2. е представило невярна декларация по чл. 44, ал. 2, т. 2, буква "б" ЗЕЕ;

3. е нарушило изискване по чл. 43, ал. 4, 5 или 6, съответно по чл. 59, ал. 2, 3 или 4 ЗЕЕ;

4. е извършило системни нарушения по ЗЕЕ, установени с влезли в сила наказателни постановления;

5. е обявено в несъстоятелност или е в производство по ликвидация;

6. направи такова искане;

7. не направи искане за издаване на ново удостоверение за вписване;

8. е юридическо лице или едноличен търговец и бъде заличено от търговския регистър, или е физическо лице - при смърт или поставяне под запрещение.

Чл. 26. (1) Заповедта на изпълнителния директор на АУЕР за заличаване на вписването се съобщава на заинтересованото лице в 3-дневен срок от датата на издаването ѝ.

(2) Заповедта за заличаване на вписване подлежи на обжалване по реда на АПК в 14-дневен срок от датата на съобщаването ѝ.

(3) Вписването на лицето се заличава в първия работен ден след влизане в сила на съответна заповед на изпълнителния директор на АУЕР.

Раздел IV.

Получаване на информация от регистрите

Чл. 27. Агенцията за устойчиво енергийно развитие предоставя свободен достъп до информацията, подлежаща на вписване в регистрите, чрез [интернет страницата](#) си.

Глава пета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 28. (1) За придобиването на квалификация по чл. 43, ал. 1, т. 3, буква "в", ал. 2, т. 5 и чл. 59, ал. 1, т. 3, буква "в" ЗЕЕ се издава удостоверение по реда на тази наредба.

(2) Консултантите по енергийна ефективност могат да повишат квалификацията си за упражняване на дейности по чл. 4 и 5, като за всяка квалификация се издава отделно удостоверение.

(3) Удостоверение за квалификация за извършване на дейности по чл. 4 се издава за компетентност:

1. ниво 1 - за извършване на дейностите по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ за всички категории сгради съгласно чл. 137, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и номенклатурата на видовете строежи по отделните категории, определена с наредбата по чл. 137, ал. 2 ЗУТ;

2. ниво 2 - за извършване на дейностите по чл. 43, ал. 1 ЗЕЕ за сградите пета категория съгласно чл. 137, ал. 1, т. 5 ЗУТ и номенклатурата на видовете строежи по отделните категории, определена с наредбата по чл. 137, ал. 2 ЗУТ, без сградите за обществено обслужване от същата категория.

(4) Удостоверението за квалификация за извършване на дейностите по чл. 5 се издава за едно ниво на компетентност.

Чл. 29. (1) Удостоверенията за квалификация за дейностите по чл. 4 се издават от висши училища, обучаващи по специалности в област на висшето образование "Технически науки", професионални направления "Енергетика", "Електротехника, електроника и автоматика" и "Архитектура, строителство и геодезия", акредитирани по реда на Закона за висшето образование, или по специалности в еквивалентни област на висше образование и професионални направления, акредитирани по съответното законодателство в друга държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария.

(2) Удостоверенията за квалификация за дейностите по чл. 5 се издават от висши училища, обучаващи по специалности в област на висшето образование "Технически науки", професионални направления "Енергетика" и "Електротехника, електроника и автоматика", акредитирани по Закона за висшето образование, или по специалности в еквивалентни области на висше образование и професионални направления, акредитирани по съответното законодателство в друга държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария.

(3) Удостоверение за квалификация се издава само на лице с образование по направление и специалност съгласно чл. 16, съответно чл. 17 или по специалност, приравнена за целите на наредбата на специалност по чл. 16, съответно чл. 17.

(4) Висшите училища по ал. 1 и 2 провеждат изпити на кандидатите за консултанти по енергийна ефективност поне веднъж годишно и издават удостоверения за квалификация на успешно положилите изпита кандидати.

(5) Изпитът е проверка и оценка на знанията и уменията на кандидатите, усвоени след проведено обучение за извършване на дейностите по чл. 4 или 5.

(6) Признаването на еквивалентни документи за професионална квалификация за извършване на дейностите по чл. 4 и 5, издадени в държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария, се извършва от висшите училища по ал. 1 и 2.

(7) Приравняването на специалност от висшето образование към някоя от специалностите по чл. 16 и 17 се извършва от висше училище, което обучава по съответната специалност, към която се извършва приравняването.

(8) Приравняването на специалност от средното образование към някоя от специалностите по приложение № 3 се извършва от институция по чл. 9 от Закона за професионалното образование и обучение, която има право да обучава по съответната специалност, към която се извършва приравняването.

(9) Произнасяне по ал. 7 и 8 се извършва в срок 30 дни от датата на подаване на искането.

Чл. 30. (1) Обучението за извършване на дейностите по чл. 4 включва минимален задължителен обхват на учебния план съгласно приложение № 10 или приложение № 11 в зависимост от нивото на компетентност.

(2) Обучението за извършване на дейностите по чл. 5 включва минималния задължителен обхват на учебния план съгласно приложение № 12.

(3) До обучение за извършване на дейностите по чл. 4 и 5 се допускат лица с образование по направления и специалности съгласно чл. 16 и 17 или по специалност, приравнена за целите на наредбата на някоя от специалностите по чл. 16 и 17.

Чл. 31. (1) Изпитът на кандидатите за консултанти се провежда от изпитна комисия, която се назначава от ректора на съответното висше училище.

(2) В състава на изпитната комисия се включват:

1. хабилитирани преподаватели от висшето училище, което провежда изпита;

2. най-малко двама хабилитирани преподаватели от други висши училища, в които се провеждат изпити на кандидати за консултанти по енергийна ефективност;

3. председателят на Методическия съвет по ал. 7;

4. експерти от държавната администрация: един експерт от специализираната администрация на Министерството на енергетиката и един експерт от специализираната администрация на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, чиито функции са свързани с подпомагане на съответния министър при провеждането на политики или разработване на технически норми в областта на енергийната ефективност и при провеждането на политики в областта на енергията от възобновяеми източници, както и един експерт от специализираната администрация на АУЕР с контролни функции.

(3) Експертите от държавната администрация по ал. 2, т. 4 участват с право на съвещателен глас, а в случай че експерт притежава удостоверение за повишаване на квалификацията, издадено при условията и по реда на тази наредба, същият участва като редовен член на изпитната комисия с право на проверка и оценка на знанията и уменията на кандидатите.

(4) Изпитът се провежда под формата на изпитен тест и защита на курсов проект. До защита на курсов проект се допуска само кандидат за консултант, който издържи изпитния тест.

(5) Обхватът на изпитната материя и начинът на оценяване са единни за страната и се определят от акредитираните висши училища, оправомощени да провеждат изпити съгласно ЗЕЕ и настоящата наредба.

(6) Резултатите от всеки изпит се отразяват в протокол. Протоколите от проведените изпити се съхраняват в съответното висше училище съгласно правилника за устройството на дейността му.

(7) Изпитният тест е единен за страната. Методически съвет, в който участват упълномощени от ректорите хабилитирани преподаватели на всички висши училища, провеждащи изпити по тази наредба, подготвя изпитния тест във варианти.

(8) Промени в изпитните въпроси и отговори, включени в теста, могат да се правят с решение на Методическия съвет след разглеждане на постъпили предложения в съвета. Вносителят на предложение за промяна, ако не е член на Методическия съвет, може да присъства на заседанието за разглеждане на предложението без право на глас при вземането на решения.

(9) Вариантът на изпитния тест, върху който се провежда изпитът, се изтегля в присъствието на най-малко трима членове на изпитната комисия, измежду които председателят на изпитната комисия и поне един представител на друго висше училище по ал. 2, т. 2.

(10) Методическият съвет приема правила за работата си и избира от своя състав председател и секретар, които организират редовните му заседания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Еквивалентно наименование" е равностойно и еднозначно наименование на специалност, завършена в различен период от време във висше училище или в институция, имаща право да осъществява обучение за придобиване на професионална квалификация по чл. 9 от Закона за професионалното образование и обучение. Еквивалентността на наименованието се удостоверява с документ от висшето училище или институцията по чл. 9 от Закона за професионалното образование и обучение, издала дипломата или свидетелството за професионална квалификация, освен ако в закон не е предвидено друго.

2. "Приравнена специалност" е тази, чийто учебен план покрива най-малко 80 на сто от учебния план на специализиращите дисциплини на специалностите по чл. 16 и 17 от наредбата.

3. "Системни нарушения" са три или повече нарушения на ЗЕЕ, извършени в рамките на две години и установени с влезли в сила наказателни постановления.

§ 2. Наредбата въвежда изисквания на Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ, L 153/13 от 18 юни 2010 г.) и на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ, L 315/1 от 14 ноември 2012 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № РД-16-301 от 2014 г. за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистъра на лицата, извършващи сертифициране на сгради и обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, реда за получаване на информация от регистрите, условията и реда за придобиване на квалификация и необходимите технически средства за извършване на дейностите по обследване и сертифициране (ДВ, бр. 27 от 2014 г.).

§ 4. Консултанти по енергийна ефективност, които са вписани в съответния регистър към момента на влизане в сила на настоящата наредба или са били вписани по реда на отменения Закон за енергийната ефективност, запазват правата си за извършване на дейности по обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради и обследване за енергийна ефективност на промишлени системи.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 44, ал. 9 ЗЕЕ.

§ 6. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 15, ал. 1, т. 2 и чл. 18, ал. 1, т. 2

Списък на минимално необходимите технически средства за измерване при обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради

1. Средства за измерване на температури:

- комбиниран електронен термометър (с комплект сменяеми датчици) за контактно измерване на повърхностна температура и температура на флуиди от -20 до +200° С;
- инфрачервен термометър за дистанционно измерване на повърхностна температура от -20 до +300 °С.

2. Средства за измерване на състав на димни газове:

- дигитален газоанализатор за определяне съдържанието на кислород, въглероден окис и въглероден двуокис в изходящите от горивен процес газове.

3. Средства за измерване на скорост на въздух:

- средство за измерване на скорости на въздух в канали и изтичане от решетки до 20 m/s;
- термоанемометър за измерване на скорост на въздуха от 0 до 5 m/s и температура от -20 до +50 °С.

4. Средства за измерване параметрите на електрически ток:

- комбиниран прибор (волтмер - ампермер - ватметър) - 200/600 V; 2/200 A.

5. Средства за измерване на осветеност:

- светломер.

Списък на минимално необходимите технически средства за измерване при обследване за енергийна ефективност на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление

1. Средства за измерване на температури:
  - комбиниран електронен термометър (с комплект сменяеми датчици) за контактно измерване на повърхностна температура и температура на флуиди от -20 до +1200 °С;
  - инфрачервен термометър за дистанционно измерване на повърхностна температура от -50 до +1500 °С.
2. Средства за измерване на състав на димни газове:
  - дигитален газоанализатор за определяне съдържанието на кислород, въглероден окис, въглероден двуокис, азотни и серни окиси в изходящите от горивен процес газове.
3. Средства за измерване на скорост на въздух:
  - средство за измерване на скорости на въздух в канали и изтичане от решетки до 25 m/s;
  - термоанемометър за измерване на скорост на въздуха от 0 до 5 m/s и температура от -20 до +50 °С.
4. Средства за измерване на дебита на флуиди:
  - ултразвуков дебитомер за течности.
5. Средства за измерване параметрите на електрически ток:
  - комбиниран прибор (волтмер - ампермер - ватметър) - 200/600 V; 2/200 A;
  - уред за измерване на фактора на мощността.
6. Средства за измерване на осветеност:
  - светломер.

СПИСЪК

на специалности от средното образование

Професионално направление	Наименование на професията	Наименование на специалността	Степен на професионална квалификация	Обследване и сертифициране на сгради	Обследване на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление		
ТЕХНИКА							
Електротехника и енергетика	522010	Електротехник	5220101	Електрически машини и апарати	III	☒	☒
			5220102	Електроенергетика	III	-	☒
			5220103	Електрообзавеждане на производството	III	-	☒
			5220109	Електрически инсталации	III	☒	☒
			5220110	Електродомакинска техника	III	☒	-
	522030	Техник на енергийни съоръжения и инсталации	5220301	Топлоенергетика	III	-	☒
			5220306	Газова техника	III	☒	☒
			5220308	Възобновяеми енергийни източници		☒	☒
			5220309	Топлотехника - топлинна, климатична, вентилационна и хладилна	III	☒	☒

	541040	Техник-технолог по експлоатация и поддържане на хладилна и климатична техника в хранително-вкусовата промишленост	5410401	Експлоатация и поддържане на хладилна и климатична техника в хранително-вкусовата промишленост	III	-	☒
АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛСТВО							
Строителство	582010	Строителен техник	5820101	Строителство и архитектура	III	☒	☒

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ В ПУБЛИЧЕН РЕГИСТЪР

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на:

.....
.....

(наименование)

със седалище и адрес на управление

.....,

представявано от

.....,

(трите имена)

ЕИК

.....

Имена на персонала - консултанти по енергийна ефективност:

в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... е вписан(о) в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради, оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийните спестявания в сгради, съгласно чл. 43, ал. 1 и чл. 54, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ В ПУБЛИЧЕН РЕГИСТЪР

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на:

.....
.....
.....

(трите имена)

постоянен адрес

.....
.....
.....

в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... е вписан(о) в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради, оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийните спестявания в сгради, съгласно чл. 43, ал. 2 и чл. 54, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ В ПУБЛИЧЕН РЕГИСТЪР

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на:

.....

.....

(наименование)

със седалище и адрес на управление

.....,

.....

представявано от

.....,

(трите имена)

ЕИК

.....

Имена на персонала - консултанти по енергийна ефективност:

в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... е вписан(о) в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценки за енергийни спестявания на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

Приложение № 7 към чл. 22, ал. 1, т. 1

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ НА ПРОМЕНИ В ОБСТОЯТЕЛСТВАТА

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на:

.....
.....
(наименование)

със седалище и адрес на управление
.....,
.....

представявано от
.....,

(трите имена)

ЕИК
.....

Промени в обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра:
.....

в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради, оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийните спестявания в сгради, съгласно чл. 43, ал. 1 и чл. 54, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност, са вписани промените в обстоятелствата.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

Приложение № 8 към чл. 22, ал. 1, т. 2

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ НА ПРОМЕНИ В ОБСТОЯТЕЛСТВАТА

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на: .....

.....
(трите имена)

постоянен адрес .....

.....
Промени в обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра:

.....
в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради, оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийните спестявания в сгради, съгласно чл. 43, ал. 2 и чл. 54, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност, са вписани промените в обстоятелствата.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

Приложение № 9 към чл. 22, ал. 1, т. 3

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ВПИСВАНЕ НА ПРОМЕНИ В ОБСТОЯТЕЛСТВАТА

Идентификационен № .....

София .....

Настоящото удостоверение се издава на: .....

.....
(наименование)

със седалище и адрес на управление .....

.....
представявано от .....

(трите имена)

ЕИК .....

Промени в обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра:

.....

в уверение на това, че със Заповед № ..... на изпълнителния директор на АУЕР от ..... в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценки за енергийни спестявания на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност,

са вписани промените в обстоятелствата.

Дата на издаване: .....

Срок на валидност до .....

Изпълнителен директор: .....

Приложение № 10 към чл. 30, ал. 1

Минимален задължителен обхват на учебния план в специализиран курс на обучение за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност за ниво 1 съгласно изискванията на Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

1. Характеристики и обхват на учебния план

Този документ определя националната рамка от минимални изисквания за задължителен обхват на учебния план, за провеждане на специализиран квалификационен курс за обучение на физически лица - консултанти по енергийна ефективност, за извършване на следните дейности:

- 1.1. обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради;
- 1.2. проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради;
- 1.3. изготвяне на оценки на инвестиционни проекти за съответствие с изискването за енергийна ефективност;
- 1.4. изготвяне на оценки за енергийни спестявания в сгради.

Учебният план е разработен в съответствие с изискването на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност за осигуряване за крайните клиенти на висококачествени енергийни обследвания, които са разходоефективни и се извършват от квалифицирани експерти, както и за изпълнение на изискването държавите членки да насърчават изготвянето на програми за обучение за квалификация на лицата, извършващи енергийни обследвания, с цел да се улесни осигуряването на достатъчен брой експерти. Също така обучението се базира на изискване на Директива 2010/31/ЕС за енергийните характеристики на сградите за предоставяне на енергийни обследвания с високо качество, извършени от квалифицирани експерти, при регистрацията на които се отчита тяхната компетентност.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност за ниво 1
съгласно чл. 43, ал. 3, т. 1 ЗЕЕ

№	Аудиторна заетост	Хорариум в часове
1.	Лекции	75
2.	Практическа работа - курсов проект	40
3.	Общо	115

2. Структура на учебния план

Учебният план е структуриран на модулен принцип с комбинация от учебни часове, с които да се гарантира покриване на минималните квалификационни критерии за ниво 1. Техническата и нормативната материя са групирани в три теоретични модула с теми и подтеми.

Учебният план включва практически модул - разработване на курсов проект.

Теоретичните модули съответстват на всяка от дейностите по чл. 43, ал. 1 и чл. 49 ЗЕЕ, а практическият обединява резултатите от обучението и акцентира върху уменията на обучаващите се да разбират и прилагат придобитото знание в курса на обучение.

Постигането на минималните квалификационни изисквания се документира с удостоверение за професионална квалификация за ниво 1 за извършване на обследване и сертифициране на сгради, издадено от образователната институция, която предоставя образователната услуга в курса, след полагане на изпит.

Темите и подтемите реферират към спецификата на сградите в България, чиито енергийни характеристики са обект на изучаване и анализиране в ниво 1, с отчитане на:

- конструктивните и експлоатационните особености на сградите;
- климатичните особености за България;
- начините на доставка и потребление на енергия по видове енергоносители, в т.ч. възобновяеми;
- особеностите на инсталираните системи за поддържане на микроклимата;
- вида на системите за горещо водоснабдяване;
- техническите правила и норми за оценката на годишния разход на енергия в сгради;
- други нормативни особености и политики за енергийна ефективност, опазване на околната среда и устойчиво развитие.

УЧЕБЕН ПЛАН

за ниво 1 на професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна
ефективност, съгласно чл. 43, ал. 3, т. 1 ЗЕЕ

№	Съдържание	Лекции	Упражнения	Общо
1	2	3	4	5
1.	<u>Модул 1</u> : Обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради.			71

1.1.	Европейска рамка и национално законодателство за енергийна ефективност на сгради. Технически норми и правила за енергийна ефективност на сгради в България.	2	0	2
1.2.	Номенклатура на видовете сгради в България. Строителни системи при съществуващи и нови сгради, практики и тенденции в строителството на сгради. Оценка на ефективността на системите в контекста на потреблението на енергия в сградите. Особености на ограждащите конструкции, идентифициране на източниците на данни. Особености и техники при заснемане и измерване на геометрични характеристики за целите на обследването за енергийна ефективност. Приложими технически стандарти.	2	0	2
1.3.	Основни изисквания към сградите. Експлоатационни показатели на строителни продукти за постигане на енергийните характеристики на сгради. Хармонизирани европейски спецификации. Национални изисквания, правила и ред за употреба на строителни продукти в сгради.	2	0	2
1.4.	Принципи на преноса на топлина. Теплопреминаване през строителни елементи. Особености на коефициента на теплопреминаване (U-стойност, W/m K) при различни конструктивни елементи на сградата. Референтни източници за изчисляване и/или отчитане на U-стойности.	2	0	2
1.5.	Топлинни мостове. Начини за определяне на топлинните загуби през ограждащи елементи с топлинни мостове.	1	0	1
1.6.	Измерване на хидравлични, топлинни и електрически величини; разход на: енергия, твърди, течни и газообразни вещества.	2	0	2
1.7.	Етапи, съдържание и особености на обследването за енергийна ефективност на сгради. Референтни източници на данни, систематизиране и документиране на изходните данни и резултатите. Анализ на чувствителността на резултатите. Съвременни технически средства за измерване при обследване за енергийна ефективност на сгради. Контролни точки на измерване. Интеграция и анализ на резултати. Документиране на измерването.	5	0	5
1.8.	Стандартизиран метод за определяне на годишен разход на енергия в сгради (БДС EN 13790 или еквивалентен). Специфични определения и понятия. Топлинни загуби и печалби. Енергиен баланс на сграда. Компоненти на топлинния и енергийния баланс, системни връзки, взаимно влияние и съвместяване на компонентите на топлинните потоци. Концепция за оптималност по отношение на разходите за енергия.	3	0	3

1.9.	Същност и възможности на моделното изследване на сгради. Инженерни принципи за определяне на топлинни зони в сграда. Основи и особености на софтуера за моделно изследване на енергийното потребление на сгради.	2	0	2
1.10.	Подход и особености при създаване на модели на енергийно потребление на сгради за периода на отопление. Моделиране на разхода на енергия и взаимното влияние на системите за отопление и вентилация при сгради с една и с повече от една топлинни зони. Варианти и концепции на модели, оценка на моделите.	2	0	2
1.11.	Подход и особености при създаване на модели на енергийно потребление на сгради за периода на охлаждане. Модели за оценка на разхода на енергия при комбинирано действие на системи за охлаждане. Варианти и концепции на модели, оценка на моделите.	2	0	2
1.12.	Оценка на ефекта от единични енергоспестяващи мерки. Итеративен процес на оценка на ефективността на пакет от енергоспестяващи мерки. Съвместимост на енергоспестяващите мерки с основните (съществените) изисквания към сградите.	2	0	2
1.13.	Принципи и правила за енергийна ефективност в основните групи подсистеми на сградата:			
1.13.1.	Горива. Водогрейни котли, използващи конвенционални енергийни ресурси. Котли, изгарящи биомаса. Сезонна ефективност на котли. Оценка на ефективността на местно отопление с камини и индивидуални отоплителни уреди с изгаряне на твърдо, течно и газообразно гориво. Приложими норми, правила и технически спецификации.	3	0	3
1.13.2.	Газоснабдяване на сгради за обществено обслужване. Ефективност на системите в контекста на развитието на технологиите.	2	0	2
1.13.3.	Агрегати за комбинирано генериране на топлина и електричество.	2	0	2
1.13.4.	Абонатни станции за централизирано топлоснабдяване за отопление и гореща вода за битови нужди. Регулиране на топлинните процеси. Характеристики на регулаторите. Разпределение на изразходваната топлина в сгради. Разпределяне и измерване на топлината за горещо водоснабдяване.	2	0	2
1.13.5.	Енергийна ефективност на помпи и вентилатори. Фактори, влияещи на ефективността.	2	0	2

1.13.6.	Оценка на възможностите за енергийна ефективност на системи за отопление, изпълнени по класически схеми. Ефективни технологии на системи за отопление с конвенционален топлинен източник. Оценка на ефективността на системите при мерки за енергоспестяване, осигуряващи различни нива на топлинен комфорт в сградите. Специфични изисквания в съответстващото национално законодателство, европейски стандарти и норми.	3	0	3
1.13.7.	Системи с неконвенционален източник на енергия за отопление, кондициониране или вентилация на сгради. Термопомпи. Съвременни системи за кондициониране на сгради за обществено обслужване. Системи за сгради със специфично предназначение. Изисквания в съответното национално законодателство, европейски стандарти и норми.	2 3	0 0	2 3
1.13.8.	Системи за оползотворяване на слънчева енергия. • Активни слънчеви системи за получаване на топлина. Приложими схеми на системи за загряване на вода за битови нужди в сгради с централни системи за отопление. Метод за оценка на възможния дял на слънчевата енергия. Пазарни условия и актуални елементи и съоръжения за инсталации в сгради. • Активни слънчеви системи за получаване на студ. Видове и показатели за ефективност. • Активни слънчеви системи за получаване на електричество. Метод за оценка на получаваното количество електричество от слънчева енергия. Пазарни условия и актуални елементи и съоръжения за инсталации в сгради.	2 2 2	0 0 0	2 2 2
1.13.9.	Системи за охлаждане и замразяване. Видове по функционално предназначение. Показатели за оценка на ефективността на системите.	2	0	2
1.13.10.	Системи за електрообзавеждане и електроснабдяване в сгради за обществено обслужване. Специфични изисквания в съответното национално законодателство, европейски стандарти и норми.	2	0	2
1.13.11.	Съвременни системи за осветление. Оценка на ефективността и разхода на енергия при комбинирано действие на активни системи за изкуствено осветление и на системи за увеличено ползване на дневна светлина. Показатели за ефективност на осветителни системи в сгради. Специфични изисквания в съответното национално законодателство, европейски стандарти и норми.	3	0	3

1.14.	Ефективност на уредите, потребяващи електричество в сградите. Изисквания в съответното национално и европейско законодателство, европейски стандарти и норми.	2	0	2
1.15.	Съвременни технологии и системи за мониторинг, контрол и управление на разхода на енергия в сгради за обществено обслужване. Изисквания в съответното национално законодателство, европейски стандарти и норми.	2	0	2
1.16.	Енергийно пасивни сгради и сгради с разход на енергия близко до нулата. Обвързаности и различия на концепциите. Национално законодателство, европейски стандарти и норми.	2	0	2
1.17.	Оценка на икономическата целесъобразност на енергоспестяващи мерки. Показатели за икономическа целесъобразност. Специализиран софтуер за икономическа оценка на енергоспестяващи мерки.	2	0	2
1.18.	Сертификати за енергийни характеристики на сгради. Образци за нови и за съществуващи сгради, нормативен ред и правила за сертифициране. Изготвяне на сертификатите за енергийни характеристики на сгради.	2	0	2
1.19.	Доклад за резултатите от инспекция на водогрейни котли. Доклад за резултатите от инспекция на климатични инсталации.	2	0	2
2.	<u>Модул 2:</u> Оценка на инвестиционни проекти на сгради за съответствие с изискването за енергийна ефективност.			2
2.1.	Оценка на инвестиционните проекти на сгради за съответствие с изискванията за енергийна ефективност - приложим нормативен ред, правила и технически норми за извършване на оценката.	2	0	2
3.	<u>Модул 3:</u> Изготвяне на оценки за енергийни спестявания.			2
3.1.	Нормативно приложими методи, правила и ред, документиране и администриране на процеса по оценяване на енергийните спестявания в сгради.	2	0	2
4.	<u>Модул 4:</u> Разработване на курсов проект.			40
4.1.	Обследване за енергийна ефективност на сграда за обществено обслужване с изискване за отопление и охлаждане. Документиране на процеса от консултанта по енергийна ефективност (изготвяне на доклад и резюме от обследването, издаване на сертификат на сградата).	0	40	40
	ОБЩО:	75	40	115
	ВСИЧКО:	115		

Приложение № 11 към чл. 30, ал. 1

Минимален задължителен обхват на учебния план в специализиран курс на обучение за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност за ниво 2 съгласно изискванията на Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

1. Характеристики и обхват на учебния план

Този документ определя националната рамка от минимални изисквания за задължителен обхват на учебния план, за провеждане на специализиран квалификационен курс за обучение на физически лица - консултанти по енергийна ефективност, за извършване на следните дейности:

1.1. обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради;

1.2. проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради;

1.3. изготвяне на оценки на инвестиционни проекти за съответствие с изискването за енергийна ефективност;

1.4. изготвяне на оценки за енергийни спестявания в сгради.

Учебният план е разработен в съответствие с изискването на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност за осигуряване за крайните клиенти на висококачествени енергийни обследвания, които са разходоефективни и се извършват от квалифицирани експерти, както и за изпълнение на изискването държавите членки да насърчават изготвянето на програми за обучение за квалификация на лицата, извършващи енергийни обследвания, с цел да се улесни осигуряването на достатъчен брой експерти. Също така обучението се базира на изискване на Директива 2010/31/ЕС за енергийните характеристики на сградите за предоставяне на енергийни обследвания с високо качество, извършени от квалифицирани експерти, при регистрацията на които се отчита тяхната компетентност.

Учебният план обхваща хорариума на учебните часове и тематиката за всеки вид аудиторна заетост на обучаващите се, които получават ключови компетентности да извършват дейностите по т. 1 за сгради от пета категория строежи по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), без сградите за обществено обслужване от същата категория.

Специализираният квалификационен курс е насочен към оценка на енергийните характеристики на сградите от посочената категория строежи, които попадат в приложното поле на ЗЕЕ.

Категоризацията на сградите е съгласно условията на ЗУТ в зависимост от характеристиките, значимостта, сложността, особеностите и рисковете при експлоатация на сградите, в т.ч. инсталираните технически системи.

Обекти на обучение за квалификационно ниво 2 са жилищните и смесените сгради с ниско застрояване и вилни сгради с разгъната застроена площ до 1000 m² включително, както и техни реконструкции, преустройства, основни ремонти и смяна на предназначението, по отношение на тяхното енергийно потребление. Производствените сгради по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Наредба № 1 от 2003 г. за номенклатурата на видовете строежи не са обекти на обучение в квалификационно ниво 2.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ ПО УЧЕБЕН ПЛАН
за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност ниво 2
съгласно чл. 43, ал. 3, т. 2 ЗЕЕ

№	Аудиторна заетост	Хорариум в часове
1.	Лекции	50
2.	Практическа работа - курсов проект	30
3.	Общо	80

2. Структура на учебния план

Учебният план е структуриран на модулен принцип с комбинация от учебни часове, с които да се гарантира покриване на минималните квалификационни изисквания за ниво 2.

Техническата и нормативната материя са групирани в три теоретични модула с теми и подтеми.

Учебният план включва и практически модул - разработване на курсов проект.

Теоретичните модули съответстват на всяка от дейностите по чл. 43, ал. 2 и чл. 49 ЗЕЕ, а практическият обединява резултатите от обучението и акцентира върху уменията на обучаващите се да разбират и прилагат придобитото знание в курса.

Постигането на минималните квалификационни изисквания се документира с удостоверение за професионална квалификация за ниво 2 за извършване на обследване и сертифициране на сгради, издадено от образователната институция, която предоставя образователната услуга в курса, след полагане на изпит.

Темите и подтемите реферират към спецификата на сградите, чиито енергийни характеристики са обект на изучаване и анализиране в ниво 2, с отчитане на:

- конструктивните и експлоатационните особености на сградите в България;
- климатичните особености за България;
- начините на доставка и потребление на енергия по видове енергоносители, в т.ч. възобновяеми;
- особеностите на инсталираните системи за поддържане на микроклимата;
- вида на системите за горещо водоснабдяване;
- техническите правила и норми за оценката на годишния разход на енергия в сгради;
- други нормативни особености и политики за енергийна ефективност, опазване на околната среда и устойчиво развитие.

УЧЕБЕН ПЛАН

за ниво 2 на професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност, съгласно чл. 43, ал. 3, т. 2 ЗЕЕ

№	Съдържание	Лекции	Упражнения	Общо
1	2	3	4	5
1.	Модул 1: Обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради.			46
1.1.	Европейска рамка и национално законодателство за енергийна ефективност на сгради, политики и мерки. Технически норми и правила за енергийна ефективност на сгради в България. Основни изисквания към сградите. Експлоатационни показатели на строителни продукти за постигане на енергийните характеристики на сгради.	2	0	2

1.2.	Типове жилищни сгради, обзор на техническите норми и строителни системи за жилищно строителство. Влияние и свързаност на строителните системи с потреблението на енергия в сградите. Особености на ограждащите конструкции, идентифициране на източниците на данни. Особености при заснемане и измерване на геометрични характеристики за целите на обследването за енергийна ефективност. Приложими технически стандарти.	2	0	2
1.3.	Принципи на преноса на топлина. Теплопреминаване през строителни елементи. Особености на коефициента на теплопреминаване (U-стойност, W/m K) за различни конструктивни елементи на сградата. Влияние на топлинните мостове върху преноса на топлина през конструкцията. Референтни източници за изчисляване и/или отчитане на U-стойности.	2	0	2
1.4.	Измерване на хидравлични, топлинни и електрически величини; разход на: енергия, твърди, течни и газообразни вещества.	2	0	2
1.5.	Технически средства за измерване при обследване за енергийна ефективност на сгради.	2	0	2
1.6.	Етапи, съдържание и особености на обследването за енергийна ефективност на сгради. Специфика при обследването на жилищни сгради. Идентифициране на приемливи източници на данни, систематизиране и документиране на данни.	4	0	4
1.7.	Стандартизиран метод за определяне на годишен разход на енергия в сгради (БДС EN 13790 или еквивалентен). Специфични определения и понятия. Топлинни загуби и печалби. Компоненти на топлинния и енергиен баланс, системни връзки, взаимно влияние и съвместяване на компонентите на топлинните потоци.	3	0	3
1.8.	Основи и особености на софтуера за моделно изследване на енергийното потребление на сгради.	4	0	4
1.9.	Принципи и правила за енергийна ефективност в основните групи подсистеми на сградата:			
1.9.1.	Горива. Водогрейни котли, използващи конвенционални топлинни източници. Котли, изгарящи биомаса. Сезонна ефективност на котлите. Оценка на ефективността на местно отопление с камини и индивидуални отоплителни уреди с изгаряне на твърдо, течно и газообразно гориво, използвани в жилища.	3	0	3
1.9.2.	Газоснабдяване на жилища в многофамилни жилищни сгради.	2	0	2
1.9.3.	Абонатни станции за централизирано топлоснабдяване за отопление и гореща вода за битови нужди. Регулиране на топлинните процеси.	2	0	2

	Характеристики на регулаторите. Разпределение на изразходваната топлина в жилищни сгради. Разпределяне и измерване на топлината за отопление в жилищата. Разпределяне и измерване на топлината за горещо водоснабдяване.			
1.9.4.	Енергийна ефективност на помпи и вентилатори. Фактори, влияещи на ефективността.	2	0	2
1.9.5.	Системи с неконвенционален източник на енергия. Системи за отопление, вентилация и кондициониране на въздуха в жилищни сгради и в сгради със смесено предназначение от пета категория строежи.	2	0	2
1.9.6.	Термопомпи.	2	0	2
1.9.7.	Системи за оползотворяване на слънчева енергия. • Активни слънчеви системи за получаване на топлина. Приложими схеми на системи за загряване на вода за битови нужди в сгради с централни системи за отопление. Метод за оценка на възможния дял на слънчевата енергия. Пазарни условия и актуални елементи и съоръжения за инсталации в сгради. • Активни слънчеви системи за получаване на електричество. Метод за оценка на получаваното количество електричество от слънчева енергия. Пазарни условия и актуални елементи и съоръжения за инсталации в сгради.	2 2	0 0	2 2
1.9.8.	Системи за електрообзавеждане и осветление.	2	0	2
1.9.9.	Ефективност на уредите, потребяващи електричество в сградите. Изисквания в съответното национално и европейско законодателство, европейски стандарти и норми.	1	0	1
1.10.	Оценка на икономическата целесъобразност на енергоспестяващи мерки. Показатели за икономическа целесъобразност. Специализиран софтуер за икономическа оценка на енергоспестяващи мерки.	2	0	2
1.11.	Сертификати за енергийни характеристики на сгради. Образци за нови и за съществуващи сгради, нормативен ред правила за сертифициране. Изготвяне на сертификатите за енергийни характеристики на сгради.	2	0	2
1.12.	Доклад за резултатите от инспекция на водогрейни котли.	1	0	1
2.	<u>Модул 2:</u> Оценка на инвестиционни проекти на сгради за съответствие с изискването за енергийна ефективност.			2

2.1.	Оценка на инвестиционните проекти на сгради за съответствие с изискванията за енергийна ефективност - приложим нормативен ред, правила и технически норми за извършване на оценката.	2	0	2
3.	<u>Модул 3:</u> Изготвяне на оценки за енергийни спестявания.			2
3.1.	Нормативно приложими методи, правила и ред, документиране и администриране на процеса по оценяване на енергийните спестявания в сгради.	2	0	2
4.	<u>Модул 4:</u> Разработване на курсов проект.			30
4.1.	Обследване за енергийна ефективност на сграда от пета категория строеж по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи в България. Документиране на процеса от консултанта по енергийна ефективност (изготвяне на доклад и резюме от обследването, издаване на сертификат на сградата).	0	30	30
	ОБЩО	50	30	80
	ВСИЧКО	80 учебни часа		

Приложение № 12 към чл. 30, ал. 2

Минимален задължителен обхват на учебния план в специализиран курс на обучение за професионална квалификация за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, предприятия и системи за външно изкуствено осветление съгласно изискванията на Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

1. Характеристики и обхват на учебния план

Този документ определя националната рамка от минимални изисквания за задължителен обхват на учебния план, за провеждане на специализиран квалификационен курс за обучение на физически лица - консултанти по енергийна ефективност, за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, предприятия и системи за външно изкуствено осветление съгласно изискванията на Закона за енергийната ефективност.

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АУДИТОРНАТА
ЗАЕТОСТ ПО УЧЕБЕН ПЛАН**

за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност съгласно чл. 59, ал. 1, т. 3, буква "в" ЗЕЕ

№	Аудиторна заетост	Хорариум в часове
1.	Лекции	45
2.	Практическа работа - курсов проект	30
3.	Общо	75

2. Структура на учебния план

УЧЕБЕН ПЛАН

за професионална квалификация на физически лица - консултанти по енергийна ефективност
съгласно чл. 59, ал. 1, т. 3, буква "в" ЗЕЕ

1. Специфични изисквания на нормативната база за енергийна ефективност.
2. Принципи на топлообмена.
3. Принципи при производството, преноса, разпределението и преобразуването на електрическата енергия - класически и алтернативни източници на електроенергия; електроснабдителни системи:
  - електрообзавеждане на технологични процеси и агрегати;
  - качество на електрическата енергия; електромагнитна съвместимост.
4. Измерване на хидравлични, топлинни и електрически величини; разход на: енергия, твърди, течни и газообразни вещества.
5. Етапи, съдържание и особености на обследването за енергийна ефективност в обекти и промишлени системи.
6. Икономическа оценка на мерките за повишаване на енергийната ефективност.
7. Основни принципи и правила за енергийна ефективност в основните групи подсистеми на промишлените системи:
  - горива; горивни процеси и системи;
  - водогрейни и парни котли; горивно стопанство;
  - парокондензни системи;
  - агрегати за комбинирано производство на енергия;
  - промишлени пещи и агрегати;
  - топлообменни и масообменни апарати;
  - химични реактори;
  - оползотворяване на вторични енергийни ресурси;
  - системи за отопление;
  - системи за вентилация и кондициониране на въздуха;
  - хладилници и хладилни инсталации;
  - помпи, вентилатори и компресори;
  - електроснабдителни системи;
  - електрообзавеждане на технологични агрегати и процеси;
  - осветителни уредби;
  - автоматично управление на процеси и механизми.
8. Материален и енергиен баланс на индустриален обект.
9. Системи за мониторинг и управление на енергийните разходи.
10. Оценка на влиянието на енергопотреблението върху околната среда.
11. Оценка на енергийните спестявания: нормативно приложими методи, правила и ред, документиране и администриране на процеса по оценяване на енергийните спестявания.
12. Системи за външно изкуствено осветление.

Проект: Разработване на енергиен баланс на конкретна промишлена система - 15 часа.